GEKLEED VOOR HET KONINKRIJK

Lezen:
1 Timotheüs 2:8-10

Inleiding

Kleding lijkt vaak een oppervlakkig onderwerp. Toch raakt kleding aan belangrijke vragen: Wie ben ik? Bij welke groep hoor ik? Welke indruk wil ik maken? Wat vind ik belangrijk? Kleding heeft te maken met lichaam, schaamte, vrijheid, status, cultuur en geloof. Daarom is het niet vreemd dat de Bijbel er op verschillende plaatsen over spreekt.

Tegelijkertijd moeten wij voorzichtig zijn. De Bijbel geeft geen volledig kledingreglement voor iedere tijd en iedere cultuur. Ook is niet iedere gewoonte of voorkeur meteen een Bijbels gebod. Wel geeft Gods Woord duidelijke uitgangspunten. Kleding mag niet losgemaakt worden van ons leven voor Gods aangezicht. De vraag is niet alleen: Wat is toegestaan? Maar ook: Wat past bij iemand die Christus toebehoort?

In 1 Timotheüs 2 schrijft Paulus over de houding van christenen in de samenkomst. Hij spreekt mannen aan op gebed en heiligheid en vrouwen op kleding en goede werken. De kern is niet een bepaalde modevorm, maar een levensstijl waarin bescheidenheid, zelfbeheersing en godsvrucht zichtbaar worden. Vanuit dit gedeelte kijken wij naar kleding, cultuur en het Koninkrijk van God.

Bijbelstudie

Paulus noemt in 1 Timotheüs 2:9-10 kleding die past bij bescheidenheid en zelfbeheersing. Hij waarschuwt voor uiterlijk vertoon dat vooral gericht is op kostbaarheid, luxe of het trekken van aandacht. Dat betekent niet dat mooie kleding of verzorging verkeerd is. De Bijbel veroordeelt niet het gebruik van kleur, schoonheid of versiering. De waarschuwing richt zich op de bedoeling en de plaats die uiterlijkheid inneemt.

Paulus stelt goede werken tegenover een leven dat uitsluitend gericht is op uitstraling. Hij zegt niet dat goede werken ons rechtvaardigen. De brief aan de Efeziërs leert juist dat wij uit genade, door het geloof, behouden worden en dat wij geschapen zijn tot goede werken (Efeziërs 2:8-10). Goede werken zijn dus geen middel om Gods gunst te verdienen, maar vrucht van genade. Wie door Christus vernieuwd wordt, zal ook in zijn omgang met bezit, lichaam en kleding anders leren leven.

Kleding heeft vanaf de zondeval een bijzondere betekenis. In Genesis 3:7 ontdekken Adam en Eva hun naaktheid en proberen zij zichzelf te bedekken. Daarna maakt God voor hen kleding van huiden en bekleedt Hij hen (Genesis 3:21). Dit gedeelte zegt niet dat kleding de zonde kan oplossen. Wel laat het zien dat schaamte en gebrokenheid de menselijke werkelijkheid binnengedrongen zijn. Kleding kan beschermen en bedekken, maar geen schuld wegnemen. Alleen God kan werkelijk bedekken en verzoenen.

In de Bijbel kan kleding ook een teken zijn van een nieuwe positie. De profeet Jesaja spreekt over vreugde in God, die bekleedt met heil en gerechtigheid (Jesaja 61:10). Dat is beeldspraak: niet onze uiterlijke kleding, maar Gods redding maakt ons werkelijk aanvaardbaar voor Hem. Zacharia 3 beschrijft hoe de hogepriester Jozua van vuile kleding wordt ontdaan en nieuwe kleding ontvangt. Daarmee wordt Gods vergeving en herstel uitgebeeld. De buitenkant verwijst hier naar een geestelijke werkelijkheid.

Het Nieuwe Testament verlegt daarom voortdurend de aandacht van uiterlijke kenmerken naar het hart. In 1 Petrus 3:3-4 gaat het over de versiering van het innerlijk, over een zachtmoedige en stille geest. Petrus schrijft niet dat lichamelijke verzorging verboden is. Hij maakt wel duidelijk dat het blijvende sieraad van een christen niet in uiterlijk vertoon ligt, maar in een leven dat voor God kostbaar is. Ook Spreuken 31:25 verbindt kleding met kracht en waardigheid, maar in het verband van een wijze en godvrezende levenswandel.

De Bijbel kent tegelijk een positieve waardering voor kleding. In Mattheüs 6:28-33 wijst Jezus op de leliën van het veld. Hij leert Zijn discipelen om niet bezorgd te zijn over kleding en andere levensbehoeften. Dat is iets anders dan onverschilligheid of slordigheid. Het gaat om vertrouwen op de hemelse Vader. Wie voortdurend bezig is met merkkleding, status of de goedkeuring van anderen, kan gemakkelijk vergeten dat zijn leven in Gods hand ligt. Het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid moeten de eerste plaats innemen.

Kleding is ook cultureel bepaald. De Bijbel spreekt over kleding in verschillende tijden en volken. De kleding van een priester in Exodus 28 heeft een bijzondere betekenis voor de eredienst van Israël. In Openbaring 7:9 ziet Johannes een grote menigte uit alle volken, gekleed in witte gewaden. De Bijbel schrijft dus niet één wereldwijd model voor. Er is ruimte voor cultuur, zolang die cultuur niet botst met Gods wil.

Romeinen 12:2 roept ons op om niet gelijkvormig te worden aan deze wereld, maar vernieuwd te worden in ons denken. Dat betekent niet dat iedere christen zich uiterlijk zo verschillend mogelijk moet kleden. Het betekent wel dat de gemeente kritisch leert kijken naar de waarden achter mode en reclame. Wordt schoonheid verbonden met verleiding? Wordt bezit een middel om hogerop te komen? Wordt het lichaam gebruikt om aandacht of macht te verwerven? Of kunnen kleding en verzorging dienstbaar zijn aan waardigheid, verantwoordelijkheid en liefde?

Daarbij moet ook worden gesproken over mannen. Hoewel 1 Timotheüs 2:9-10 vrouwen rechtstreeks aanspreekt, mogen mannen zich niet buiten schot houden. Mannen kunnen eveneens leven voor aanzien, luxe en begeerte. Jezus waarschuwt in Mattheüs 5:27-28 dat

overspel niet pas begint bij de daad, maar ook in het hart kan groeien. Daarom mogen mannen vrouwen niet reduceren tot hun kleding en vervolgens hun eigen verantwoordelijkheid vergeten. Wij worden geroepen tot reinheid van hart, zelfbeheersing en eerbied voor de ander.

Galaten 3:27 zegt dat allen die in Christus gedoopt zijn, Christus hebben aangedaan. Dat is geen uitspraak over mode, maar over onze nieuwe identiteit. Wij zijn niet in de eerste plaats wat wij dragen, bezitten of uitstralen. Wij behoren aan Christus toe. Kolossenzen 3:12 werkt dat uit met beelden van kleding: gelovigen moeten zich bekleden met innerlijke eigenschappen als ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld. In vers 14 wordt de liefde als de band van de volmaaktheid genoemd. Deze geestelijke kleding is niet zichtbaar op dezelfde manier als een jas, maar zij maakt Christus wel zichtbaar.

De christelijke gemeente moet daarom geen plaats worden van snelle veroordeling, maar van onderwijs, eerlijk gesprek en genade. Ouders hebben de taak hun kinderen te leren nadenken over kleding en beïnvloeding. Mannen mogen elkaar aanspreken op ijdelheid, verleiding en geldzucht, maar ook op slordigheid, hardheid of verkeerde motieven. De beslissende vraag blijft: helpt dit mij om God lief te hebben en mijn naaste te dienen?

Het Koninkrijk van God is uiteindelijk niet herkenbaar aan een uniform. Het is zichtbaar waar Christus regeert: in een bescheiden levensstijl, in dankbaarheid, in reinheid, in barmhartigheid en in liefde. Wie door het geloof met Christus verbonden is, leert steeds meer leven vanuit de waarde die God geeft. Dan wordt kleding geen middel om onszelf te redden of te verheffen, maar een onderdeel van een leven dat aan de Heere is toegewijd.

Gespreksvragen

1. Welke kernwoorden uit 1 Timotheüs 2:8-10 bepalen volgens u de Bijbelse houding tegenover kleding?
2. Waarom is het belangrijk onderscheid te maken tussen Bijbelse principes en concrete kledingvoorschriften?
3. Wat leert Genesis 3:7 en 3:21 over schaamte, bedekking en de gevolgen van de zonde?
4. Hoe kan kleding verbonden raken met status, geldzucht of de behoefte aan goedkeuring?
5. Wat betekent Romeinen 12:2 voor uw beoordeling van mode en culturele gewoonten?
6. Welke verantwoordelijkheid hebben mannen tegenover zichzelf en tegenover anderen als het gaat om kleding en begeerte?
7. Wat bedoelt Paulus met het zich bekleden met Christus en met christelijke eigenschappen?
8. Hoe kunnen ouders en gemeente spreken over kleding zonder wetticisme of oppervlakkigheid?